

GŁOS KUTNOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

ŚRODA, 12 MAJA 1948 ROKU

Nr 129 (1057)

Ku zjednoczeniu ruchu ludowego

Naczelne Komitety Wykonawcze Str. Ludowego i PSLu — podpisały deklarację o współdziałaniu

WARSZAWA (PAP.). Wczoraj, 10 b. m. podpisana została między NKW Stronnictwa Ludowego i NKW PSL następująca deklaracja.

Stronnictwo Ludowe i Polskie Stronnictwo Ludowe stwierdzają:

1. Oba stronnictwa będą ze sobą współpracowały w ramach sojuszu chłopsko-robotniczego, uznając ten sojusz za fundament demokracji ludowej. Oba stronnictwa uznają jedność klasy robotniczej, za trzon sojuszu chłopsko-robotniczego, a jedność ruchu ludowego, do którego zmierzają, za utrwalenie i pogłębienie tego sojuszu.
2. Dokonane przez Mikołajczyka rozbięcie ruchu ludowego miało na celu uzyskanie poparcia części wsi dla knoń krajowego i międzynarodowego wstecznicwa, zwalczających sojusz chłopsko-robotniczy i dążących do obalenia ustroju demokratycznego, wielkich reform oraz podporządkowania Państwa Polskiego interesom anglosaskiego imperializmu. Te knowania, zagrażające pokojowi wewnętrznemu i niepodległości Polski Ludowej, szukają dróg na wieś poprzez kierunki i dążność w ruchu ludowym, usiłując sprzymierzyć wieś z reakcją.

Te kierunki i dążności, które w historii ruchu ludowego noszą niesławne miano chłeno-plastowskich, kadziłopskich i mikołajczykowskich, muszą być całkowicie przewyżczone i wykorzenione.

Tylko tą drogą mogą być powetowane wielkie szkody, które spowodowała działalność Mikołajczyka i mikołajczykowski kierownictwa wsi, odciągając część chłopów od czynnego udziału w budowaniu demokratyczno-ludowej Polski i spychając ich na pozycje reakcji.

3. Zdecydowana i bezkompromisowa walka SL z reakcją przeprowadzona wraz z całym obozem demokratycznym, poparta przez działalność ideowo-polityczną lewicy PSL, doprowadziła do klęski Mikołajczyka i jego obozu.
4. Polityczna i organizacyjna działalność odradzającego się PSL i przyjęcie przez PSL pod nowym kierownictwem demokracji ludowej jako podstawy programu ideowo-politycznego, stworzyła warunki dla ścisłego współdziałania obu stronnictw.

II.

Wiedzieli wspólną wolą włączenia mas chłopskich do pełnej i zdecydowanej współpracy w budowie Polski Ludowej oraz przeprowadzania do końca walki z wrogimi, antyludowymi wpływami na wsi — przyjmujemy i ogłaszamy niniejszą deklarację o współdziałaniu SL i PSL.

1. Uznajemy jako cel nadrzędny swojej działalności obronę i utrwalenie niepodległości oraz ustroju demokratyczno-ludowego Polski.
2. Ustrój i organizacja państwa opiera się na władztwie świata pracy, jako naczelnej zasadzie demokracji ludowej.
3. Podstawą i źródłem siły demokracji ludowej jest Blok Demokratyczny, jednoczący cały świat pracy, chłopów, robotników i inteligencję pracującą.

4. Obroną niepodległości, granic Polski przed napaścią agresji niemieckiej i zakusami innych imperialistów, jest sojusz Polski ze Związkiem Radzieckim, krajami słowiańskimi i innymi krajami demokracji ludowej.

5. W walce o pokój Polska współdziała z krajami demokracji ludowej i Związkiem Radzieckim, jako głównym obrońcą światowego pokoju oraz ze wszystkimi siłami ludowymi, walczącymi z anglosaskim imperializmem.

III.

Dla realizacji współdziałania obydwu stronnictw powołuje się na stopniu centralnym, wojewódzkim i powiatowym komisje współdziałania, w których oba stronnictwa reprezentowane są przez równą ilość członków.

O terminie powołania wojewódzkich komisji współdziałania decyduje Centralna Komisja, a powiatowych — komisje wojewódzkie. W miarę potrzeby mogą być powołane komisje dla koordynacji działalności obu stronnictw w poszczególnych dziedzinach.

IV.

Oba stronnictwa chłopskie prowadzić będą wspólnie i wspólnie organizować działalność mobilizującą masy chłopskie dla wykonania zadań, określonych w części II niniejszej deklaracji, a zwłaszcza do wykonania zadań, które przed wsią stawiają plany odbudowy gospodarczej i przebudowy ustroju Polski. W

szczególności oba stronnictwa, stojąc na stanowisku indywidualnej własności gospodarstw chłopskich, dążyć będą do planowości i racjonalizacji całokształtu produkcji rolnej oraz do rozwoju społecznych reform pracy wytwórczej i wymiany, dążąc tą drogą do podniesienia kultury rolnej, wydajności i opłacalności gospodarczej.

Dla wykonania tych zadań oba stronnictwa będą współdziałać:

- a) w dążeniu do podniesienia kultury rolnej, a przez to wydajności i opłacalności gospodarstw chłopskich, drogą organizowania współzawodniczą prac na wsi, rozbudowy ZSCH, spółdzielczości wiejskiej, zwłaszcza ośrodków maszynowych i innych form, doskonalących życie gospodarze wsi.
- b) W pracy nad podniesieniem ogólnego poziomu życia kulturalnego i społecznego wsi, poprzez rozwój oświaty powszechnej i udostępnienia młodzieży chłopskiej wszystkich szczebli kształcenia, upowszechnienia kultury oraz ochronę zdrowia i opieki nad dzieckiem.
- c) W pracy nad odbudową wsi drogą likwidacji zniszczeń wojennych, popierania osadnictwa i nowych gospodarstw, powstałych z reformy rolnej.
- d) W pracy na terenie rad narodowych i samorządu w kierunku jak najsprawniejszego i skutecznego ich działania.

Poprzez te wszechstronne współdziałania oba stronnictwa dążyć będą do podniesienia

dobrobytu wsi, przyspieszenia tempa rozwoju rolnictwa, a przez to zwiększenia bogactwa Polski Ludowej.

V.

W toku realizacji współdziałania zgromadzenia mas chłopskich wokół wymienionych założeń oraz usuwania z ruchu ludowego elementów obcych i wrogich, kierownictwa obu stronnictw wypracowywać będą idee i programowe wytyczne polskiego ruchu ludowego, jako część ideologii i programu demokracji ludowej.

Program i ideologia ruchu ludowego będzie nawiązywać do pozytywnych twórczych tradycji radykalnego nurtu w ruchu ludowym. Odrzuca natomiast wszelkie tradycje zarówno zgubnej współpracy z reakcją, jak i chłopskiego separatyzmu, którego wyrazem były błędne teorie agrarystyczne, wykorzystywane obecnie w zdradzieckiej działalności wstecznicwa.

Poprzez zacieśnienie współdziałania i realizację zasad wymienionych w niniejszej deklaracji oba stronnictwa dążyć będą do jedności ruchu ludowego.

za Naczelny Komitet Wykonawczy Polskiego Stronnictwa Ludowego
prezes Stronnictwa
(—) Józef Niecko,
Sekretarz naczelny
(—) Kazimierz Banach,
za Naczelny Komitet Wykonawczy Stronnictwa Ludowego
prezes Stronnictwa
(—) Wincenty Baranowski
Sekretarz generalny
(—) Antoni Korzycki

Przed wybuchem strajku kolejarzy w USA

Truman podpisał dekret o militaryzacji kolei

NOWY JORK, PAP. — Podczas pertraktacji między przedstawicielami związku zawodowego palaczy kolejowych a reprezentantami przedsiębiorstw kolejowych — nie osiągnięto porozumienia. Związek zawodowy odrzu-

cił nowe propozycje uregulowania plac, uważając je za absolutnie niezadawalające. W związku z tym oczekuje się wybuchu strajku kolejowego w Stanach Zjednoczonych. Strajk ma się rozpocząć we wtorek. Związek zawo-

dowy kolejarzy powołał do życia 3 komitety strajkowe, które mają czuwać nad porządkiem w okresie strajku na dworcach i na liniach kolejowych, postanowiono utrzymać w ruchu pociągi sanitarne i wojskowe.

WASZYNGTON PAP. Prezydent Truman podpisał rozkaz o przejęciu przez wojsko kolei w całym Stanach Zjednoczonych.

W związku z tym rozkazem podsekretarz stanu w ministerstwie obrony Royall polecił szefowi departamentu komunikacji armii amerykańskiej, gen. Edmundowi Leavey przejąć administrację nad całym kolejnictwem.

W rozkazie swym prezydent Truman podkreślił, że wobec groźby strajku 190 tysięcy kolejarzy amerykańskich, wojsko przejmie zarząd nad kolejnictwem, aby zapewnić normalne funkcjonowanie transportu, niezbędnego dla życia gospodarczego kraju.

Sophulis grozi nową masakrą

RZYM PAP. Agencja „Eleftri Ellada” donosi z Aten, że nowy minister sprawiedliwości zagroził zastosowaniem dalszych represji przeciwko zwolennikom armii demokratycznej. „Przyjaciele Markosa — powiedział on — nie powinni zapominać, że w jednym tylko obozie ma być ponad 18 tys. zakładników”.

Wypowiedź członka faszystowskiego rządu ateńskiego stanowi jawną groźbę nowej egzekucji więźniów obozu koncentracyjnego na wyspie Makronisos. W obozie tym, uważanym za najstraszniejszy obóz koncentracyjny w Grecji, uwięzionych jest 18 tys. żołnierzy i oficerów, którzy odmówili udziału w walkach przeciwko armii gen. Markosa.

Front demokratyczny żąda

unieważnienia wyborów włoskich

Pierwsze głosowanie w sprawie wyboru prezydenta Włoch

RZYM (PAP) — Dnia 9 bm. zebrały się wyborcze komisje weryfikacyjne włoskiego senatu i izby posłów, które powołane są do zbadaania prawomocności wyboru poszczególnych senatorów i posłów.

Tak w izbie posłów, jak i w senacie front demokratyczno-ludowy przedstawił wniosek o niezatwierdzenie wyborów z dnia 18 kwietnia. W izbie posłów zgłosił wniosek o unieważnienie wyborów poseł komunistyczny, A-

mandola, motywując go tym, że wybory odbyły się pod presją USA i Watykanu oraz, że popełniono szereg nadużyć na wielką skalę. Propozycja Amandoli została odrzucona przez większość chrześcijańsko-demokratyczną. Poseł Amandola uczynił to samo zastrzeżenie na temat ważności wyborów na dzisiejszym plenarnym zebraniu izby posłów, w dniu 10 maja.

Kiedy przystąpiono do głosowania nad wnioskiem o uznanie ważności wyborów, gło-

sowali za nim chrześcijańscy demokraci i faszysty.

Analogiczny wniosek o unieważnienie wyborów na terenie senatu złożył socjalista Pertini. Wniosek ten również został odrzucony. Zarówno Amandola, jak i Pertini oświadczyli, że zamierzają przedstawić odpowiednie dokumenty, które zawierają dowody interwencji zagranicznej, jak i popełnionych nadużyć.

Lewica powitała długotrwałymi oklaskami rezultat wyborów, dotyczący de Nicoli, które okazały, że mimo silnej opozycji chrześcijańskiej demokracji b. prezydent zdobył największą ilość głosów spośród kandydatów. Ponieważ większość 2/3 (w tym wypadku 600 głosów), konieczna do przejścia kandydata, nie została osiągnięta w pierwszym rannym głosowaniu, w godzinach wieczornych miało się odbyć drugie głosowanie.

Jeżeli w trzech pierwszych głosowaniach większość 2/3 głosów nie zostanie osiągnięta, co jest prawie zupełnie pewne, gdyż musiałoby dojść do porozumienia między frontem demokratyczno-ludowym a chrześcijańską demokracją, wtedy przystąpi się do czwartego głosowania, w którym obowiązuje już zwykła większość.

Rokowania polsko-węgierskie

o zawarcie długoletniej umowy gospodarczej

BUDAPESZT (PAP) — W poniedziałek rano wylądował na lotnisku w Budapeszcie samolot, którym przybyli członkowie polskiej delegacji handlowej.

Delegację nowitali przedstawiciele węgierskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Przemysłu i Handlu z ministrem Ronai na czele.

Witając serdecznie delegację polską, minister Ronai dał wyraz nadziei, że pertraktacje, które zostaną przeprowadzone, doprowadzą do zacieśnienia tradycyjnej przyjaźni węgiersko-polskiej i przyczynią się do utrwalenia ustroju demokracji ludowej.

W imieniu delegacji polskiej odpowiedział wiceminister Przemysłu i Handlu, Eugeniusz Szyr: „Jestem pewien — powiedział min. Szyr

— że rokowania nasze będą owocne i zapewnią pomyślny rozwój współpracy we wszystkich dziedzinach, będących przedmiotem obrad. Przekonanie swe opieram na trzech podstawowych przesłankach: całkowita równość obu partnerów, tradycyjna przyjaźń polsko-węgierska i podobieństwo struktury ekonomicznej, opartej na zasadach gospodarki planowej.”

Trzeci dzień procesu

endeckich morderców i szpiegów

Za judaszowskie złoto i dolary występowali się anglosaskiemu wywiadowi

WARSZAWA PAP. Dnia 10 bm. w trzecim dniu procesu...

Osk. Chaberski Ludwik przyznaje się do nielegalnej działalności...

Oskarżony przyznaje, że na prace otrzymał około 25-30 tysięcy złotych...

W odpowiedziach na pytania prokuratora Kuczyńskiego...

Prokurator: Jaki był cel delegatur, organizowanych przez Sójkę?

Osk.: Celem delegatur było działanie w ramach, otrzymywanych od rządu londyńskiego instrukcji...

Prok.: Jakich materiałów? Osk.: Można je nazwać materiałami wywiadowczymi.

Dalej oskarżony wyjaśnia, że jakkolwiek delegatury były niezależne od SN...

W związku z dalszymi zeznaniami oskarżonego, który twierdzi, że prezydium SN było zasadniczo przeciwnie akcji...

nej i wywiadowczej, prokurator cytuje instrukcję NZW (szczodrze subsydiowanego przez prezydium SN)...

Oskarżony nie jest w stanie zaprzeczyć szpiegowskiego charakteru cytowanej instrukcji.

Komunikat

Polskiej Agencji Prasowej

WARSZAWA (PAP). PAP upoważniony jest do stwierdzenia, że wersje pochodzące ze źródeł amerykańskich...

Ta bezczelna prowokacja należy do tej samej kategorii fałszerstw, którymi usiłują zdezorientować opinię...

Faszystowskie metody wyzysku ludów kolonialnych przez imperializm anglosaski

RZYM PAP. — W czasie obrad egzekutywy Światowej Federacji Związków Zawodowych dnia 7 maja doszło do incydentu...

W szczególności delegat Indii zobrazował metody faszystowskie, które są stosowane w Indiach dla zdławienia ruchu zawodowego.

represji w krajach kolonialnych delegat wyraził przekonanie, że represje w Indiach odzwierciedlają politykę rządu brytyjskiego...

Na to odwiadczenie zareagował w sposób nieoczekiwany i gwałtowny delegat CIO — Carey. Przerywając dyskusję...

Oto jest pomoc Marshalla!

Transorty zepsutych konserw sprzedano przymusowo Austriakom

WIEN, PAP. — Stany Zjednoczone dostarczyły ostatnio Austrii w ramach „pomocy żywnościowej” 216 tysięcy puszek konserw...

rybnych, które okazały się jednakże nie do użytku. Z konserw tych fabryka Semmering sporządził pokarm dla zwierząt.

Konserwy rybne zaproponowano mieszkańcom Wiednia dla podniesienia przydziałów żywnościowych, jednakże kupy nie były w stanie sprzedać...

Nie mniej władze austriackie zakupiły pod naciskiem Amerykanów dalsze partie tych konserw rybnych. Rząd zapłacił za te dostawy...

Proklamacja niepodległości Palestyny nastąpi nieodwołalnie w tym tygodniu

TEL-AVIV (RAP) — Żydowskie władze w Palestynie rozpisaly pożyczkę narodową w wysokości 5 milionów funtów...

— Odnieśliśmy na wszystkich frontach walki duże zwycięstwa — oświadczył Ben-Gurion — musimy jednak liczyć się z tym...

Niebezpieczeństwo inwazji obcych sił wciąż wisi nad Palestyną, wobec czego naród żydowski musi zdobyć się na najwyższy wysiłek...

TEL-AVIV (RAP) — Sztab Hagany wydał wczoraj komunikat, w którym stwierdza, że Żydzi posiadają broń przeciwlotniczą...

JEROZOLIMA (RAP) — Wczoraj rozpoczęła się walka w pobliżu Bab-El-Wad o przecięcie blokady arabskiej...

vem. Żydzi zaatakowali okoliczne wzgórza, obsadzone mocno przez wojska arabskie, głównym jednak celem ich ataków jest ogromna zapora na szosie Jerozolima — Tel-Aviv.

Advertisement for Leopold Dąbrowski, member of P.P.R., regarding the death of a comrade and funeral arrangements.

Działania wojenne w Chinach

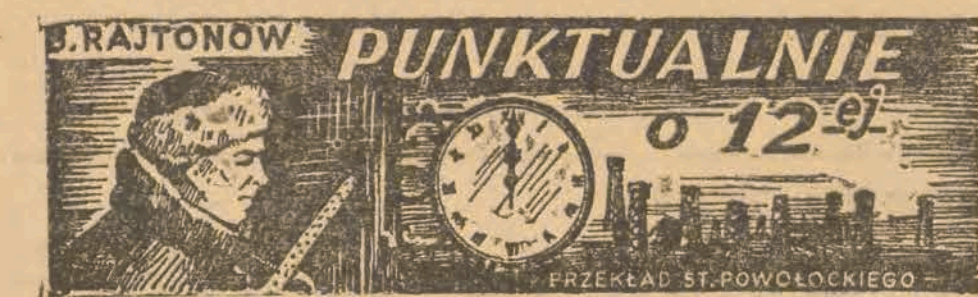
LONDYN PAP. Jak podaje agencja Reutersa z Nankinu, szef sztabu wojsk rządowych w Mandżurii — generał Chao-Chin-Hsing...

Niemcy chwają Churchilla

HAGA (RAP) — Na konferencji w sprawie stworzenia „Paneuropę”, obradującej pod przewodnictwem Churchilla w Hadze...

Dr Kramer, twórca niemieckiej „Ligi Federalnej”, oświadczył, że Federacja Europejska, gwarantująca w swym łonie należyte miejsce Federacji Niemieckiej...

Dr Ritzel, drugi delegat niemiecki, zażądał, by kongres dał Niemcom gwarancję pomocy w odbudowie ich gospodarki.

W byłym gabinecie obersturmbahnfuhrera von Rummla znajdował się obecnie sztab majora Jakowlewa. Te same telefony stały na zawalonym papierami i mapami biurku...

von Rummel. Gdyby mógł naprawdę zobaczyć tę „profanację”, której dopuszczono się w jego gabinecie, z pewnością nie przeżyłby tej chwili...

— Teraz miastu przez pewien czas nie zagraża, — ciągnął Jakowlew, popijając z dzbanuszką kwaśne mleko...

55 jednostek zmotoryzowanych i lotniczych.

— Stało się to w odległości 10 km. na Zachód od Naftogradu. Niemcy nie czekali na coś podobnego. Możemy sobie pozwolić, ale nie należy jednak spoczywać na laurach...

Zapadła krótka pauza, bo Andrzej tak zajął się naleśnikami, iż nie mógł dać żadnej odpowiedzi na wyrzucenia majora. Pokiwał tylko głową, zgadzając się ze swoim szefem...

— Nie mogę zrozumieć, czemu tak długo nie przyprowadzają do mnie Launitza... Kazałem go sprowadzić tutaj i czekam już przeszło godzinę...

— Launitza? Czekasz na Launitza? — ożywił się nagle Andrzej, — a to wybory! Będzie miał bardzo zabawną rozmowę! Chociaż — dodał po chwili zapomniawszy, że Launitz o niczym nie wie...

— Ma się rozumieć, że nie będziemy roztrząsać kwestii, czy dobrze udało mi się odegrać rolę Launitza, — zlekka uśmiechnął się Jakowlew, — mam wrażenie, że ten Niemiec wie coś więcej nawet od Rummla i Scherwitza...

jechał tu z różnymi z góry ustalonymi planami. Wątpliwe, aby podzielił się tymi planami z Rummlerem lub pułkownikiem Pauli. Wątpliwe również, żeby Rummler w ogóle wiedział coś o tych planach...

— No, jako komendant Naftogradu i major wojsk niemieckich masz wszelkie dane, aby wyciągnąć od Launitza wszystko, czego się spodziewasz...

— Z Launitzem będzie sprawa trudniejsza, — odpowiedział Jakowlew, — jest to twarda i chytra bestia. Zresztą, wie, że nie ma nic do stracenia. Za długo siedział u nas. Boję się, iż moje „gestapowskie” metody będą za miękkie dla majora von Launitza...

— Hej! Metelical! Dlaczego tak długo nie przyprowadzają Launitza? Co tam się stało u diabła?

PROMYK

Leon Pasternak DO POLSKI

Z nad spienionej Syr — Darit
i z aulów Kirgizji
jadą chłopcy do armii
walczyć w polskiej dywizji.

Twarz z tęsknoty wychudła,
Tylko błyszczą się oczy,
Zegnaj niebo południa,
Zegnaj mroźna północy!

Choć marz będzie ciężki
choć cel — nie odrazu,
broń dostaniesz — do ręki,
polski mundur ci dadzą.

Hej, zła kula nie jedna
koło ucha ci gwizdnie,
niejednego pożegnasz,
nim się znajdziesz w ojczyźnie

Alę z puszczy tobołskiej
i śnieżnego Irkucka,
z ziem radzieckich do Polski
tędy droga najkrótsza —

do skrwawionej Warszawy,
aby rzucić na metę
wolność, pomstę i sławę,
wyrabane bagnetem.

Droga do Ojczyzny

W dywizji im. Tadeusza Kościuszki walczyli ramię przy ramieniu ojciec i syn

Wczesnym rankiem ojciec obudził Jurka. Szarpnął go za ramię. Chłopak spał jak susel. Z ledwością przetarł oczy i popatrzył dokoła przełknięm wzrokiem. Sądził, że to alarm przeciwnolotny. — Wstawaj, Juruś — rzekł ojciec twar-

do. Za chwilę już byli na ulicy, gdzie zebrał się również sąsiedzi. Radzono szybko, pośpiesznie, w którą udać się stronę. Uchwalono, że na Brzeziny. Jurek miał wtedy okragłe dziesięć lat. Poszedł z ojcem w świat — by uniknąć hitlerowskiej niewoli. Po drodze sypały

się na nich jak grad niemieckie bomby. Mijał spalone miasta i wioski, rozbite domy i szkoły.

Jurek szedł z ojcem, ramię w ramię jak dorosły mężczyzna. Gdy już za mocno bolały nogi — zaciskał zęby w uporze.

Potem gdzieś w Białymstoku spotkali rosyjskich żołnierzy. Ojciec Jurka znalazł robotę w fabryce rosyjskiej w Mińsku. Minał rok, nadszedł rok drugi i znów pewnego ranka ojciec Jurka stanął nad śpiącym synem i szarpnął go za ramię. — Wstawaj, synku — idziemy znów.

Jurek myślał, że wracają do Polski, ale nachmurzona twarz ojca mówiła co innego. Oto wróg niemiecki znów rzucił się do walki, tym razem na Związek Radziecki, który przyjął Jurka w gościnę.

I znów szedł Jurek z ojcem, ramię w ramię. Szli długo, długo. Potem jechali koleją, potem wozami, potem szli piechotą — by osiąść gdzie daleko, daleko od kraju — w zaśniętych stepach i tundrach Azji.

Mijał rok za rokiem. I oto pewnego dnia, tak samo jak wtedy w Polsce, tak samo jak wtedy w Mińsku ojciec szarpnął Jurka za ramię.

— Wstawaj, synku — idziemy. Jurek spojrzął na ojca półprzytomnie.

nie.

— Dokąd idziemy, tatusiu? Ojciec uśmiechnął się.

— No, nie bój się, chłopcze, tym razem już dosyć uciekania. Po prostu sprzykrzyło się. Teraz pora wracać.

— Wracać? Dokąd? — Jaki dokąd? Do Polski, do Łodzi.

Jurek zerwał się z łóżka. Począł się gorączkowo ubierać.

— A jak pojedziemy? Koleją? A kąd? — sypały się pytania.

— Zobaczysz, zobaczysz — uspokajał go ojciec.

I Jurek zobaczył... Zobaczył najpierw polski obóz wojskowy nad Oką, w Sielcach, gdzie ojciec ubrał się w polski mundur wojskowy. Tam w Sielcach, nad Oką Jurka również ubrano w mundur. Dostał nawet karabin. I szedł z ojcem w jednym szeregu...

Potem, pod mleścowością Lenino zobaczył Jurek Niemców. Ramię w ramię z ojcem poszedł Jurek do ataku — bić wroga, pluć Niemcom za zniszczone domy, za spalone wsie i miasta...

Potem zobaczył Jurek mury spalonej Warszawy, potem szedł na Berlin zawsze ramię w ramię z ojcem, zawsze przy jego boku.

Wieczorem śladowali kościuszkowscy żołnierze obok czołgów. Ktoś grał na harmonii. Jeden po drugim — podnosiły się głosy i płynęła w przestworza pieśń:

Był już niejeden las,
Wiele widzieliśmy rzek
Ale najpiękniejszy,

ale najpiękniejszy

Jest naszej Wisły brzeg.

Długo szedł Jurek do Polski. Od Sielc nad daleką rosyjską Oką — poprzez pierwsze pole bitwy pod Lenino — szedł Jurek ramię w ramię z ojcem, w jednym szeregu. Grzmiały działa, ryczały w błękitnym niebie samoloty. Ziemia trzęsła się od wybuchów. Ramię w ramię z ojcem, ramię w ramię z rosyjskim żołnierzem, szedł Jurek do Polski.

Dzisiaj Jurek uczy się, jest już dużym chłopcem, na schwał. Uczy się, żeby być godnym miana Polaka.

H. Rudnicki

czytelnicy pisali do „Promyka” 2 razy w miesiącu nie jest do przyjęcia. Każdy czytelnik może i powinien pisać wtedy, gdy ma na to czas i ochotę no i — gdy ma co pisać. Rzeczy nieciekawej lub też źle napisanej „Promyk” nie może wydrukować ani co 2 tygodnie, ani nawet co dwa lata, jeśli zaś jest coś wartościowego — to prędzej, czy później wydrukuje. Twoje „Dziecko Warszawy”, niestety, do druku się nie nadaje. Redaktor.

Czworoonożni

GARTYŚCI

Nie ma chyba dziecka w Moskwie, które by nie znało drogi do „Kącika Durowa”. Przez 25 ostatnich lat swego istnienia zachwycał on zresztą nie tylko dzieci, ale i dorosłych swoim „teatrem zwierząt”, który był wzorem niespotykanej tresury. Tajemnica jego powodzenia w tresurze, leżała w tym, że Włodzimierz Durow kochał zwierzęta i działał wyłącznie dobrocią, a nawet pieczołowito, wykorzystując naturalnie instynkty zwierząt.

Nie żyje dzisiaj już Włodzimierz Durow, a w pięknym pałacyku przy ulicy jego imienia córka Durowa — Anna prowadzi dalej „teatr zwierząt”.

W olbrzymim hallu i bezpośrednio z nim sąsiadujących salach stoją wypchane zwie-

rzęta, które niegdyś występowały z Durowym: białe niedźwiedź, fokki, morsy i inni mieszkańcy dalekiej Północy. Są tam znakomici ekwilibryści — lwy morskie. Jest mieszkaniak pasa podzwrotnikowego leopord, a wreszcie struś, na grzbiecie którego Durow triumfalnie wjeżdżał na arenę. Przy wielkim stole siedzi szympanz Dulu ze słuchawką telefoniczną w ręku. Z tym szympansem Durow prowadził rozmowy telefoniczne, a małpa chętnie przybiegała na dźwięk głosu swego wychowawcy. Specjalną salę poświęcono słynnej durowskiej kolei żelaznej, którą stworzył jeszcze w roku 1900. Na szynach biegających przez arenę cyrkową posuwał się miniaturowy pociąg — parowóz i wagony. obsługę sta-

nowiły wytresowane specjalnie do tego celu zwierzęta: małpy różnych gatunków, koziół, prosiątka, jeżozwierze. W roli pasażerów występowały świnki morskie, borsuki, mrówkojadki i inne zwierzęta. Pociąg zatrzymywał się na stacji „Kącik Durowa”. Na tym dworcu przybywali nowi pasażerowie i pociąg ruszał w dalszą podróż po arenie.

Półtorej godziny trwa przedstawienie w „Teatrze Zwierząt” otwiera je defilada zwierząt, z których możnaby złożyć mały ogród zoologiczny: słoń, dwa wielbłądy, hieny, lwiatko afrykańskie, siedem małp, szesnaście najróżniejszych maści lisów, trzy wilki, pięć amerykańskich żeb, indochińskie prosiątka, dwa jeżozwierze, szakale, jeleń północny, mnóstwo psów, koty syberyjskie, angorskie itd.

Foksterier „Fliks” to dobry matematyk: dzieci wykrzykują cyfry, a Fliks podnosi właściwą tabliczkę z żadaną cyfrą spośród rozrzuconych po scenie. „Gwoździem” programu jest jazzband zwierzęcy, chyba najhulaśliwszy jazzband na świecie: bierze w nim udział indochińskie prosiątka Jaś, piesek Barbos, renifer Lolus i zając-bielak, który okazał się znakomitym do-

boszem. Teatr zwierząt ma być nie tylko rozrywką, ale ma bawiąc uczyć, taka jest jego dewiza. W przerwach więc i na początku spektaklu wyświetlane są naukowe filmy krótkometrażowe z życia zwierząt.

Dziecko, które przeszło przez „Kącik Durowa” na całe życie zostaje przyjacielem zwierząt.

ODPOWIEDZI REDAKTORA:

LK-K. Opowiadanie możesz napisać i, o ile będzie się nadawało, wydrukujemy. Lepiej byłoby, gdybyś od razu napisał w dwóch egzemplarzach i sobie jeden zostawił, gdyż odsyłanie rękopisów przysparza „Promykowi” zbyt wielu trudności.

Nad Twoim projektem, by rozpisz konkurs na gazetkę — pomyślemy. Co do prenumerowania „Promyka”, to sprawa trochę trudniejsza. Gazetka nasza nie ma osobnej administracji, wszelkie sprawy techniczne załatwia „Głos Robotniczy”, temu zaś będzie trudno wysłać dla jednego czy kilku czytelników tylko jedną gazetę tygodniowo (to znaczy tę, w której jest „Promyk”). O ile Twoi rodzice nie kupują „Głosu Robotniczego”, to najprościej będzie, byś Ty to uczynił sam — co wtorek (budka z gazetami istnieje chyba w Waszym miasteczku?).

Co do Twojej szermierki to sprawa przedstawia się tak: biura szermierczego w ogóle

Dzieci piszą do „Promyka”

nie ma, są natomiast sekcje szermiercze przy poszczególnych klubach sportowych. Sekcja taka istnieje przy łódzkim „Zryw”. Wiek nie jest ograniczony. Im wcześniej się zaczniesz uczyć, tym będziesz miał większe możliwości stania się dobrym szermierzem, a w przyszłości może nawet olimpijczykiem.

Krysia Kowalewskiej. Owszem, masz rację, grono „Promyka” jest już wcale pokaźne, dla

Ciebie jednak starczy miejsca i dla wielu innych jeszcze dziewcząt i chłopców także. Uważam, że nie powinnaś się wcale wstydić i śmiało napisać list do instytucji, o której wspominaś. Przecież i dorosłym się zdarza, że przez jakiś czas nie pisują — nawet do bliskich sobie ludzi, nikt więc i Tobie nie weźmie tego za złe.

Jerzemu Kraskowskiemu. Twój projekt, by

Kronika m. Kutna Pozytywne wyniki wspólnego szkolenia

Komu wieszujemy

Sroda, 12 maja 1948 roku.
Dziś: Pankracego.

Telefony

Pow. Kom. MO. — Nr 22
Miejski Posterunek MO. — Nr 33
Starostwo Powiatowe — Nr 31
Pow. Zakł. Ub. Wz. ul: Narut. 20, tel: 108
Urząd Zdrowia — Nr 91
Komunalna Kasa Oszczędności Nr. 43
Polski Czerwony Krzyż (PCK) — Nr 89
Szpital Powiatowy — Nr 20

Tymczasowy Adres Redakcji „Głosu Kutnowskiego” Powiatowy Referat Kultury i Sztuki Kutno ul. 29 Listopada 1 — tel. 17.

Zjazd ogólnopolskich kół krajoznawczych młodzieży szkolnej w Warszawie

W dniach 6 — 7 maja odbywał się w Warszawie Zjazd Ogólnopolskich Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej. W zjeździe wzięli udział delegaci przeszło 250 kół. Część uczestników Zjazdu przybyła w strojach regionalnych.

W naradach wzięli udział: z ramienia Ministerstwa Oświaty, wiceminister Garnarczyk, wiceminister Wolski, prezes Z. N. P. ob. Maj, kurator Warszawskiego Okręgu Szkolnego ob. Górecki i inni.

Uroczystego otwarcia dokonał prezes Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego prof. dr. Stanisław Leszczycki. Pierwszy przemówił wiceminister Garnarczyk, witając zebranych w imieniu Ministra Oświaty, Skrzyszewskiego. Mówca podkreślił w przemówieniu konieczność przeprowadzenia zmian w wychowaniu w tym sensie, by bohaterów walki konspiracyjnej wychować na bohaterów pracy.

Następnie głos zabrał prezes Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego profesor Leszczycki. „Pierwszy powojenny zjazd Towarzystwa Krajoznawczego odbywa się właśnie w Warszawie — podkreślił mówca — gdyż Warszawa jest symbolem odradzającej się nowej Polski. Młodzież przybyła z najodleglejszych krańców państwa, patrząc na stolicę zrozumiemy do czego dążymy i czego będą w przyszłości kontynuatorami”.

Mówca przedstawił zebranym zadania młodzieży zrzeszonej w Tow. Krajoznawczym. Zrzeszenia młodzieży po-

szerokich rzesz partyjnych PPR i PPS na terenie województwa łódzkiego

W dniu 8 maja br. obradowała w Wojewódzkiej Szkole PPR w Pabianicach konferencja wykładowców i instruktorów szkoleniowych PPR i PPS z terenu woj. łódzkiego. Konferencja miała na celu omówienie wykonania uchwał Komitetów Centralnych bratnich partii robotniczych i wspólnej wo-

jewódzkiej Międzypartyjnej Komisji kształcenia ideologicznego kół partyjnych.

Na obecnym etapie przygotowania jednolitej organicznej obu bratnich partii robotniczych, szkolenie kadr partyjnych posiada olbrzymie znaczenie jako czynnik ideologicznego kształcenia akty-

wów w duchu ideologii marksistowskiej. Jest ono także czynnikiem organizującym dalsze ideologiczne zbliżenie członków obydwu organizacji i jedność organiczną obu partii.

Odyta konferencja jest przeglądem dorobku dotychczasowej pracy jednolitej frontowej obu organizacji na odcinku naszego województwa. Okres wspólnego szkolenia, w który wstąpiły nasze organizacje jest pierwszym krokiem na drodze realizacji uchwał obu Komitetów Centralnych. Aczkolwiek jest to okres krótki, niemniej pozwala ocenić pozytywnie dotychczasowy dorobek i zdobycze na tym odcinku pracy. Wspólna konferencja aktywów szkoleniowych posiada doniosłe znaczenie, w rozszerzeniu zakresu dalszej pracy.

Obecni na naradzie przedstawiciele z terenu omówili najistotniejsze zagadnienia pracy szkoleniowej dzieląc się spostrzeżeniami w dotychczasowym dorobku na tym odcinku pracy. Należy podkreślić dobre wyniki pracy szkoleniowej osiągnięte przez organizacje fabryczne „Boruta” w Zgierz, „Hortensja” w Piotrkowie i PZPB w Pabianicach.

Organizacje te doceniają sprawę szkolenia kadr, a kursy cieszą się prawie 100-procentową frekwencją uczestników. Należy także podkreślić i słabe strony niektórych organizacji nie stojących na wysokości powierzonego im zadania. Organizacje te nie potrafiły skupić swoich wysiłków dla wykonania postawionych przed nimi zadań.

Konferencja wykazała ogromne zainteresowanie szkoleniem, także i wśród robotników bezpartyjnych pragnących uczęszczać na wykłady.

Najważniejszym zadaniem jakie postawiła przed sobą konferencja jest rozszerzenie zastęgu organizacji kursów wspólnego szkolenia. W najbliższym czasie otwarte zostaną 43 nowe ośrodki szkoleniowe z 2000 słuchaczami.

Dla wypełnienia tych zadań konieczne jest zaktywizowanie pracy na odcinku szkoleniowym ze strony powiatowych i miejskich kierownictw obydwu partii. Nie może zostać w naszym województwie ani jeden ośrodek przemysłowy lub rolny, na którymby nie było wspólnych kursów szkoleniowych.

Konferencja omówiła także cały szereg spraw organizacyjnych i wniosła ogromny wkład w dalszą pracę na przyszłość.

Z ramienia Komitetu Wojewódzkiego PPR w konferencji brał udział tow. Grambo, Dylewski, Biernacki, z Wojewódzkiego Komitetu PPS tow. Salski i Pilarczyk. ST.

Wzorowa wieś Grębocin

Grębocin jest wzorową wsią samopomocową w powiecie toruńskim. Trzecią rocznicę zwycięstwa nad Niemcami hitlerowskimi uczęła wieś Grębocin uroczystym poświęceniem i otwarciem kilku wzorowych placówek samopomocowych — domu ludowego wraz z biblioteką i czytelnią, piekarni gminnej Samopomocy Chłopskiej, biur gminnej Spółdzielni Samop. Chłopskiej i kasy Stefczyka oraz położenia kamienia węgielnego pod wzorowy ośrodek zdrowia.

W uroczystościach w Grębocinie wzięły udział liczne delegacje organizacji społecznych, politycznych, placówek go-

spodarczych i gmin pow. toruńskiego. Akademię związaną z otwarciem domu ludowego zajął wójt gminy Grębocin ob. Jan Wesółowski, który ze szczególnym uznaniem podkreślił wkład PPR w dzieło budowy wzorowej wsi polskiej.

Wicewojewoda Jakubowicz wręczył dyplomy uznania za ofiarę i owocną pracę kilku działaczom samopomocowym. Na zakończenie uroczystości wicewojewoda Jakubowicz dokonał otwarcia w domu ludowym biblioteki, liczącej 300 tomów oraz pięknej świetlicy, obficie zaopatrzonej w czasopisma.

trzebne są, ponieważ musimy nauczyć się żyć wspólnie, by stworzyć społeczeństwo zwarte i silne. Musi zniknąć separatyzm, antagonizmy dzielnicowe i lokalne.

Drugim zadaniem członków Towarzystwa jest poznanie Polski w okresie rozwoju jej dobrobytu i potęgi. Przed wszystkim uwagę powinno się skupić na Ziemiach Odzyskanych, by zrozumieć jakie znaczenie mają dla obudowy i rozwoju Polski. Poznawszy swój kraj — ciągnie mówca — będziecie mogli pracować nad uświadomieniem innych, będziecie mogli otworzyć im oczy na piękno Polski, jej kulturę,

sztukę, na życie społeczeństwa i jego dorobek, na plany przyszedłego rozwoju Polski Demokratycznej.

Następnie prof. Węgrzynowicz odczytał sprawozdanie z działalności Komisji Kół.

Pierwszy dzień Zjazdu zakończył się ogłoszeniem deklaracji, w której uczestnicy pierwszego powojennego Zjazdu Ogólnopolskiego Kół Krajoznawczych składają hołd uczestnikom walki o niepodległość i demokrację. Na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej składają zapewnienie o swej gotowości do pracy dla dobra Polski robotniczo-chłopskiej.

Konferencja nauczycieli — aktywistów PPR i PPS

Dnia 8 b. m. odbyła się w KC PPR narada nauczycieli aktywistów PPR i PPS z całego kraju. Uczestnicy narady zapoznali się z założeniami reformy ustroju szkolnego w Polsce oraz omówili zadania, stojące obecnie przed aktywistami obu partii. Masowy udział w naradzie nauczycieli z całej Polski — członków obu partii robotniczych dowodzi coraz szerszego włączania się nauczycielstwa do pozytywnej pracy, prowadzonej przez obóz demokratyczny.

W naradzie wzięli m. in. udział: Min. Oświaty Stanisław Skrzyszewski, wice-

minister Oświaty Jabłoński, sekretarz KCZZ Gebert, członek Prezydium KCZZ dyr. Kwiatkowski, posłowie: Bieńkowski, Kuroczko i Polkowski oraz kierownicy Wydziałów Kulturalno-Oświatowych KC PPR Żółkiewski i CKW PPS Jaruga. Przewodniczył konferencji przewodniczący Centralnej Sekcji Nauczycielskiej PPS — Pol.

W czasie narady Min. Oświaty Stanisław Skrzyszewski zapoznał zebranych z podstawowymi zasadami reformy szkolnej.

Coraz więcej dzieci korzysta z wczasów

W roku bieżącym na kolonie letnie wyjedzie 142 tys. dzieci pracowników przemysłu. Stanowi to poważny wzrost bowiem w r. ub. z kolonii skorzystało

około 94 tys. dzieci. Przemysł rozporządzać będzie w tym roku 262 punktami kolonijnymi. Około 50 proc. z tej liczby domów stanowi własność przemy-

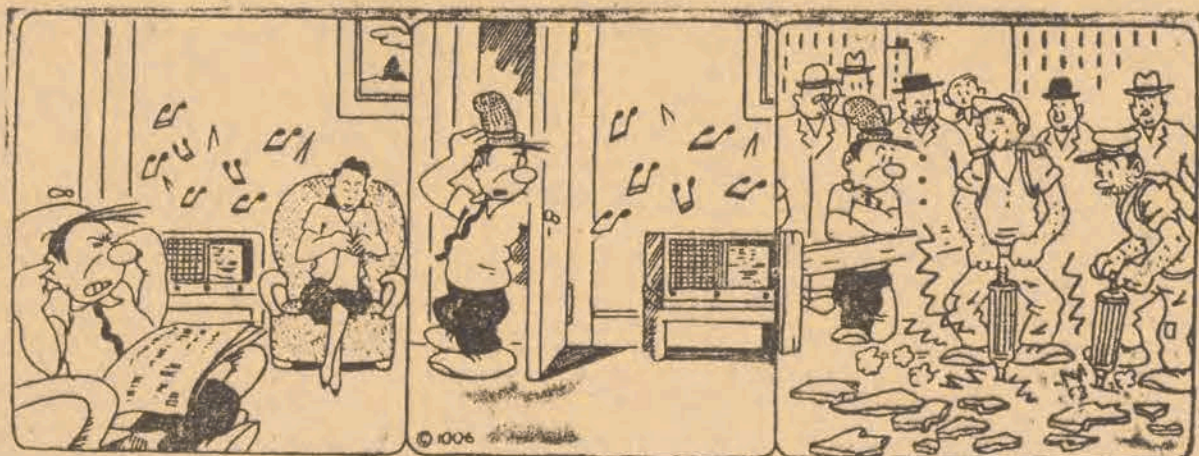
ślu państwowego. Kolonie letnie skupiają się głównie na Dolnym Śląsku i na Podkarpaciu. Pierwszeństwo w korzystaniu z akcji kolonii letnich mają dzieci z większych ośrodków przemysłowych.

Z półkolonii letnich skorzysta w roku bieżącym 67 tys. dzieci pracowników przemysłu.

Wyżywienie dla dzieci biorących udział w koloniach i półkoloniach ustalone jest jednolicie na ok. 3.500 kalorii dziennie. Powiększony zostanie w roku bieżącym stały personel kolonijny. Ministerstwo Oświaty popiera wydatnie akcję kolonijną, a rodzice dzieci płacą tylko ok. 8 proc. kosztów pobytu dzieci na koloniach i półkoloniach.

Przemysł państwowy rozporządza w chwili obecnej 19 czynnymi prewentyriami i sanatoriami dla zagrożonych gruźlicą dzieci pracowników. W chwili obecnej otwiera się kilka nowych prewentyriów w Rabce i Pszczynie.

Przygody Jasia Wiercipięty

Radio piszczy

aż głowa bolil

Ta muzyka lepsza!

62219-D

